

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tost/28/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100174
Dátum vydania rozhodnutia: 14. augusta 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100174.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Jany Serbovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. augusta 2018 v Bratislave v trestnej veci obvineného T. Y., pre prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák. v súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Tr. zák. k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. e), písm. f) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), § 140 písm. c) Tr. zák., o sťažnosti obvineného T. Y. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 4. augusta 2018, sp. zn. 3Tp/16/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného T. Y. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej aj „prvostupňový súd“) uznesením zo 4. augusta 2018, sp. zn. 3Tp/16/2018, podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. zobral do väzby obvineného T. Y., nar. XX. E. XXXX v N. Y., trvale bytom I., Y. N. XXX/X., okres N. Y., prechodne bytom Y., L. X/XX, s tým, že väzba u obvineného začína plynúť dňa 1. augusta 2018 o 10.50 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvineným neuložil. Ihneď po vyhlásení tohto uznesenia podal proti nemu obvinený T. Y. sťažnosť, ktorú dodatočne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Pavla Kurica podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 9. augusta 2018. V dôvodoch podanej sťažnosti poukázal na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej je väzba v systéme zaist'ovacích prostriedkov najzávažnejším zásahom do práv a osobnej slobody jednotlivca a z tohto dôvodu je pri rozhodovaní o nej potrebné postupovať značne reštriktívne. Opätovne tiež zdôraznil, že je nevinný a podrobil sa aj vyšetreniu na detektore lži, ktorý potvrdil, že skutok nespáchal. Poukázal tiež na ustanovenie § 76 ods. 6 Tr. por. upravujúce celkovú lehotu väzby, ktoré podľa jeho názoru nemožno vykladať tak, že orgány činné v trestnom konaní a súd sú oprávnené držať obvineného vo väzbe pre každý z trestných činov, z ktorých je obvinený samostatne, po maximálnu dobu, pretože takýto prístup by mohol mať v prípade viacerých prebiehajúcich trestných stíhaní obvineného za následok to, že celý zvyšok života by strávil vo väzbe bez toho, aby bolo vydané rozhodnutie súdu o jeho vine. Obvinený

sa tiež nestotožnil s názorom prvostupňového súdu o dôvodnosti jeho väzobného stíhania, pričom poukázal na uznesenie Okresného súdu Žilina z 1. augusta 2018, sp. zn. 28Tk/1/2018, ktorým mu bola väzba v inej jeho trestnej veci nahradená probačným dohľadom za súčasného uloženia primeraných obmedzení a povinností a technického prostriedku na monitorovanie pohybu. Obvinený má za to, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého uznesenia neuviedol žiadne okolnosti preukazujúce dôvodnosť jeho väzobného stíhania podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., a to aj s poukazom na skutočnosť, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané 3. októbra 2017 a počas celého trestného konania nebola rozšírená väzba vo vzťahu k materiálnym podmienkam aj o toto uznesenie. S poukazom na uvedené mal obvinený za to, že napadnuté uznesenie bolo vydané v rozpore s § 71 Tr. por. a pretože u neho nie sú dané dôvody väzby tak, ako ich špecifikoval a odôvodnil prvostupňový súd v napadnutom uznesení, navrhol, aby uznesenie Špecializovaného trestného súdu zo 4. augusta 2018, sp. zn. 3Tp/16/2018, ktorým bol obvinený vzatý do väzby, bolo zrušené a obvinený bol prepustený na slobodu. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na podklade riadne a včas podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že podaná sťažnosť obvineného nie je dôvodná. Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Väzba obvineného je závažným zásahom do jeho práv a slobôd. Smie trvať len nevyhnutný čas. Ak dôvody väzby pominú, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. Z predloženého spisového materiálu (spisu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 3Tp/16/2018, a vyšetrovacieho spisu Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Stred, ČVS: PPZ-924/NKA-PZ-ST-2017) vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa zo dňa 3. októbra 2017 bolo vznesené obvinenie obvinenému T. Y. pre prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák. v súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) Tr. zák. (za skutok v bode 1.) a za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Tr. zák. k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. e), písm. f) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), § 140 písm. c) Tr. zák. (za skutok v bode 2.) na tom skutkovom základe, že 1. v presne nezistenom čase, najneskôr začiatkom februára 2016, si zadovážil od doposiaľ nezistenej osoby hromadne účinné zbrane, a to minimálne 1 ks ručný granát nezisteného typu a 1 ks samopal vz. 61 „Škorpión“, kaliber 7,65 mm, s tlmičom a nezisteným množstvom k nemu prislúchajúcich nábojov, ktoré bez náležitého oprávnenia v zmysle zákona o strelných zbraňach a strelive č. 190/2003 Z. z. v platnom znení, až doposiaľ prechováva na presne nezistenom mieste v Okrese Liptovský Mikuláš, 2. v presne nezistenej dobe, najneskôr v mesiaci február 2016 v Liptovskom Mikuláši, v úmysle zakryť svoju majetkovú trestnú činnosť spáchanú v priebehu roku 2012 spoločne s M. G., nar. XX. E. XXXX a súčasne odstrániť menovaného ako konkurenta v spoločnom podnikaní v oblasti taxislužby, požiadal pri osobnom stretnutí U. H., nar. X. L. XXXX., aby za finančnú odmenu, za vrátenie polovice podielu v taxislužbe za bezodplatné poskytnutie vozidla BMW 530xd, vybavenie bývania pre neho s manželkou a tiež odpustenie dlhu 42.000,- eur, zrealizoval jeho zámer usmrtiť M. G. a keď s tým H. súhlasil, pri viacerých, po sebe idúcich stretnutiach, ho oboznámil s plánom realizácie, v rámci plnenia ktorého takmer pol roka spoločne sledovali M. G. vrátane trasy, po ktorej sa presúval domov aj so svojou manželkou z miesta jej pracoviska pri E. M., s cieľom vytypovať čo najvhodnejšie miesto k úspešnému naplneniu stanoveného zámeru - usmrtiť M. G., či už za použitia strelnej zbrane, ručného granátu alebo za použitia upraveného vozidla, taktiež vyhládávali možné únikové trasy, T. Y. uviedol H., že má pre neho k dispozícii zbraň s tlmičom, ale aj tzv. zásahové výbušky, na strelnici pri obci

Liptovské Kľačany ho inštruoval ako správne používať strelnú zbraň a následne, okolo Vianoc 2016 po slovách, že ide „poriešiť“ G. a presunutí sa na Rachmaninovo námestie v Liptovskom Mikuláši, odovzdal H. v motorovom vozidle chirurgické rukavice, kuklu na zakrytie tváre, vysielaciu k vzájomnej komunikácii a ručný granát, ukázal mu okno spálne bytu M. G. a miesto, kde ho bude vo vozidle čakať, tiež H. inštruoval, ako má správne s ručným granátom narábať, že granát musí hodiť takou silou, aby došlo k prerazeniu sklenenej výplne okna a tak k prieniku odisteného granátu do miestnosti spálne, avšak U. H. na určenom mieste činu pod vymyslenou zámienkou odstúpil od realizácie vraždeného zámeru T. Y., odmietol v tomto smere konať, vrátil sa k čakajúcemu T. Y. a ručný granát mu vrátil, nedošlo tak k pokusu ani k dokonaniu usmrtenia M. G.. Podľa zápisnice o zadržaní obvineného (č.l. 496 vyšetrovacieho spisu) bol obvinený zadržaný postupom podľa § 86 ods. 1 Tr. por. dňa 1. augusta 2018 o 10.50 hod. Návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vzatie obvineného T. Y. do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. bol sudcovi pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica doručený 3. augusta 2018 o 7.50 hod. Na jeho základe sudca pre prípravné konanie dňa 4. novembra 2017 v čase od 9.00 do 9.40 hod. vykonal výsluch obvineného a následne o 10.50 hod. vyhlásil sťažnosťou napadnuté uznesenie o vzatí obvineného do väzby. Z uvedeného vyplýva, že obvinený bol odovzdaný súdu do 48 hodín od svojho zadržania a sudca pre prípravné konanie rozhodol o jeho vzatí do väzby do 72 hodín od jeho prevzatia a doručenia návrhu prokurátora. Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky pre vzatie obvineného do väzby (§ 72 ods. 2, § 86 a § 87 Tr. por.), najvyšší súd následne skúmal, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre obmedzenie jeho osobnej slobody väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky konkrétneho trestného činu a či je dané podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a to s takou mierou istoty, ktorá zodpovedá súčasnému štádiu trestného konania (§ 71 ods. 1 Tr. por.). V prvom rade je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, kvalifikovaného ako trestný čin. Preto pri rozhodovaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou. Takéto hodnotenie je totiž vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré v prípade postavenia obvineného pred súd nasleduje po tom, čo je v súlade so zásadami bezprostrednosti a ústnosti vykonané celé dokazovanie. Preskúmaním predloženého spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvineného dospel sťažnostný súd k názoru, že doposiaľ zistené skutočnosti odôvodňujú vo svojom súhrne, s takým stupňom pravdepodobnosti, ktorý zodpovedá tejto fáze konania, záver, že skutky, pre ktoré je obvinený T. Y. trestne stíhaný, sa stali a tieto vykazujú znaky vyššie uvedených trestných činov. V zhode s názorom prvostupňového súdu možno konštatovať, že v tomto štádiu konania vyplýva dôvodnosť trestného stíhania z výpovedí svedkov U. H., T. H., poškodeného M. G., svedkyne A. G., svedka T. Y., ako aj z listinných dôkazov zažurnalizovaných v súdnom spise, pričom v podrobnostiach sťažnostný súd poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého uznesenia prvostupňového súdu. V preskúmvanej veci je tak daná základná materiálna podmienka pre vzatie obvineného do väzby - dôvodné podozrenie zo spáchania skutku kladeného mu za vinu. Najvyšší súd preto následne podrobil prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu o existencii dôvodnej obavy, že v prípade ponechania na slobode bude obvinený pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, a vykoná trestný čin, ktorý pripravoval (§ 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.). V tejto súvislosti je potrebné vo všeobecnej rovine uviesť, že pri rozhodovaní o väzbe sa nevyžaduje úplná istota, že obvinený bude konať podľa § 71 Tr. por., ak nebude vzatý do väzby. Na rozhodnutie o väzbe preto postačuje, že táto hrozba s prihliadnutím na konkrétne skutočnosti je reálna. Zmyslom preventívnej väzby je zaistiť osobu obvineného, u ktorého existuje dôvodná obava vyplývajúca z konkrétnych skutočností, že bude opakovať trestný čin, pre ktorý je stíhaný, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Uvedený väzobný dôvod sa v určitej miere odlišuje od zvyšných dvoch väzobných dôvodov a je založený na predpoklade, že účelom trestného stíhania je i predchádzanie trestnej činnosti (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 8. marca 2012, sp. zn. 5 Tost 7/2012). Medzi konkrétne dôvody, o ktoré sa táto obava z pokračovania trestnej činnosti v danom prípade opiera patrí skutočnosť, že obvinený je stíhaný pre tri trestné činy, z toho jeden obzvlášť závažný zločin, ktorý mal podľa uznesenia o vznesení obvinenia plánovať počas dlhšieho časového obdobia, v úmysle zakryť inú svoju trestnú

činnosť. O spôsobe jeho života svedčí aj skutočnosť, že v súčasnosti sa okrem predmetnej trestnej veci voči nemu vedú ďalšie dve trestné stíhania, a to pre zločin poškodzovania cudzej veci formou účasti podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s použitím § 138 písm. e), písm. i), písm. j) Tr. zák., § 140 písm. b), § 21 ods. 1 písm. a) Tr. zák. pod ČVS: PPZ-845/NKA-PZ-ST-2017) a trestné stíhanie pre zločin neodvedenia dane a poistného spolupáchateľstvom podľa § 20; § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. pod ČVS: PPZ-182/NKA-FP-ZA-2016. Navyše, obvinený bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný, z toho v jednom prípade cudzozemským súdom, za trestné činy majetkového, násilného, aj drogového charakteru (pričom na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že tri z týchto odsúdení obvineného boli zahladené). Vychádzajúc z vyššie uvedeného je zrejmé, že v súčasnosti hrozí reálna obava, že ponechaním obvineného na slobode bude tento pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Vo vzťahu k možnostiam nahradenia väzby niektorým z prostriedkov uvedených v § 80 - § 82 Tr. por. je potrebné v zhode s prvostupňovým súdom zdôrazniť, že voči obvinenému sa v predmetnej veci vedie trestné stíhanie pre tri trestné činy, z ktorých jeden je obzvlášť závažným zločinom, pri ktorom je možné nahradiť väzbu niektorým zo spôsobov uvedených v Trestnom poriadku len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu (§ 80 ods. 2, tretia veta Tr. por., § 81 ods. 1, druhá veta Tr. por.). Existenciu takýchto okolností však najvyšší súd v predmetnej veci u obvineného nezistil a rovnako tak ani samotný obvinený žiadnu takúto okolnosť v podanej sťažnosti neuviedol. Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť obvineného T. Y. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.